

## Historisch overzicht vanaf 1900

---

16 **maximumscore 1**  
afbeelding 2

17 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Afbeelding 1 geeft informatie, omdat daaruit blijkt dat er (vlak voor de Eerste Wereldoorlog) spanningen over/tegenstellingen om het koloniaal bezit van Europese mogendheden waren.

*Opmerking*

*Alleen als na het juiste nummer een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.*

18 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij afbeelding 1 past omschrijving c (= neutraliteit), omdat de man (Nederland) geen keuze maakt tussen de landen / van alle landen spullen gebruikt 1
- Bij afbeelding 2 past omschrijving d (= opvang van Belgische vluchtelingen), omdat verwezen wordt naar 'goede Hollandse mensen die moeder en ons uit de nood helpen' 1

*Opmerking*

*Alleen als na een juiste letter een juiste toelichting volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.*

Vraag	Antwoord	Scores
<b>19</b>	<p><b>maximumscore 2</b></p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• propagandaboodschap afbeelding 1: de briefkaart laat de slagkracht /het succes van het Duitse leger/van de bombardementen zien</li> <li>• propagandaboodschap afbeelding 2: de hele (Britse) bevolking/zowel (jonge) vrouwen als ouderen werken mee/moeten meewerken aan de oorlog(sindustrie) / Groot-Brittannië wint op doorzettingsvermogen</li> </ul>	<p>1</p> <p>1</p>
<b>20</b>	<p><b>maximumscore 2</b></p> <p>spreker: Lenin / Trotski land: Rusland/Sovjetunie jaartal: 1917</p>	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
<b>21</b>	<p><b>maximumscore 2</b></p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– vervolging van tegenstanders/strafkampen/terreur</li> <li>– propaganda</li> <li>– indoctrinatie</li> </ul>	
	per juist kenmerk	1
	<p><i>Opmerking</i> <i>Alleen een kenmerk dat te herkennen is in de bron, mag goed gerekend worden.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<b>22</b>	<b>maximumscore 2</b> Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Op de foto is te zien: (een militaire oefening met) namaaktanks</li> <li>• Dat kon niet anders, omdat in Versailles was afgesproken dat het verboden was voor Duitsland tanks/zware wapens te hebben/gebruiken</li> </ul>	1 1
<b>23</b>	<b>maximumscore 2</b> Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hitler heeft de democratie gebruikt om met zijn partij mee te doen aan de verkiezingen / volksvertegenwoordigers in het parlement te krijgen / zijn voorstel in het parlement goed te laten keuren</li> <li>• Hitler heeft de democratie afgeschaft door (zichzelf de macht te geven) eenzijdig de grondwet te wijzigen/wetten in te voeren (zonder goedkeuring van het parlement) / zich niet meer aan de grondwet te houden / het parlement buitenspel te zetten</li> </ul>	1 1
<b>24</b>	<b>D</b>	
<b>25</b>	<b>B</b>	
<b>26</b>	<b>maximumscore 1</b> (Winston) Churchill	
<b>27</b>	<b>maximumscore 1</b> Eerst 3, dan 1, vervolgens 4 en ten slotte 2.	
	<i>Opmerking</i> <i>Er is slechts één juiste volgorde.</i>	
<b>28</b>	<b>maximumscore 2</b> Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• verklaring negatieve reactie van Nederlanders: Soekarno is een (land)verrader / heult met de vijand (Japan) / is een collaborateur</li> <li>• verklaring positieve reactie van Indonesische nationalisten: Japan is een bondgenoot / medestrijder tegen kolonialisme/vóór onafhankelijkheid van Aziatische landen/tegen Europese/westerse overheersing / Soekarno/Indonesië wordt serieus genomen/erkend</li> </ul>	1 1
<b>29</b>	<b>maximumscore 2</b> Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• betrouwbare informatie, omdat dit een ooggetuigenverslag / een tijdgenoot / een (primaire) bron (dagboek) is uit 1943</li> <li>• niet genoeg, omdat de bron slechts het verslag/de weergave van één persoon is / het slechts één bron betreft</li> </ul>	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
30	<b>D</b>	
31	<p><b>maximumscore 1</b></p> <p>De foto hoort bij het jaar 1944, omdat het tijdens de Tweede Wereldoorlog verboden was om naar de radio te luisteren / een radio te bezitten (en men het dus illegaal deed / de radio verstopte).</p> <p><i>Opmerking</i>  <i>Alleen als na het juiste jaartal een juiste uitleg volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.</i></p>	
32	<p><b>maximumscore 1</b></p> <p>krantenbericht 2 en 3</p> <p><i>Opmerking</i>  <i>Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.</i></p>	
33	<p><b>maximumscore 1</b></p> <p>Het hoofdstuk over D-Day komt direct na hoofdstuk 4.</p>	
34	<p><b>maximumscore 1</b></p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• (internationale) vrede; te herkennen aan de (symboliek van de) olijftakken</li> <li>• (internationale) samenwerking; te herkennen aan de wereldkaart / de wereld(bol) als geheel</li> <li>• eenheid; te herkennen aan de olijftakken die de wereldbol omhullen</li> </ul> <p><i>Opmerking</i>  <i>Alleen voor een combinatie van een juist doel met een juist onderdeel uit de bron, mag 1 scorepunt worden toegekend.</i></p>	
35	<b>B</b>	
36	<p><b>maximumscore 2</b></p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Nederlandse boek noemt het optreden 'politie acties', want Nederlanders beschouwden het optreden (in hun voormalige kolonie) als een binnenlandse aangelegenheid / vonden dat de Nederlandse soldaten in Indonesië waren om orde en rust te brengen / het ging om een opstand, niet om een oorlog <span style="float: right;">1</span></li> <li>• Het Indonesische boek noemt het optreden 'militaire agressie', want Indonesiërs beschouwden het optreden van buitenlandse soldaten/Nederland tegen de bevolking als gewelddadig / het niet willen erkennen van de onafhankelijkheid van de voormalige kolonie <span style="float: right;">1</span></li> </ul>	

Vraag	Antwoord	Scores
37	A	
38	<b>maximumscore 2</b> Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• de tekenaar is positief</li> </ul>	1
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• onderdeel uit de tekening: door de ketting (waarmee de Afrikaan was gebonden) te (ver)breken/om de nek van de blanke man/westerse landen te slingeren / door de jonge/grote/sterke/krachtige/zwarte man af te beelden tegenover de kleine/zwakke/oude/blanke man</li> </ul>	1
39	C	
40	<b>maximumscore 3</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De twee landen zijn: Israël en Egypte</li> </ul>	1
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het ene land (Israël) was belangrijk voor de Verenigde Staten, omdat (één van de volgende):</li> </ul>	1
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– goede politieke/sociale/economische/culturele betrekkingen met Israël</li> <li>– veel Joden in de Verenigde Staten hebben een directe (familie)band met Joden in Israël</li> <li>– gezamenlijke joods-christelijke traditie</li> <li>– de invloed van de Holocaust op de geschiedenis van beide landen</li> <li>– de grote politieke/economische invloed van Israël in de hele regio in het Midden-Oosten</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het andere land (Egypte) was belangrijk voor de Verenigde Staten, omdat (één van de volgende):</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– de grote politieke/economische invloed van Egypte/de Arabieren in de hele regio in het Midden-Oosten/in de wereld (mede als gevolg van de grote olievoorraden die er in dat gebied zijn/afhankelijkheid van de olie voor westerse landen)</li> <li>– rust/vrede in het Midden-Oosten (ook belangrijk voor de wereldvrede)</li> <li>– de rol die de Koude Oorlog speelde (Nasser was een bondgenoot van de Sovjetunie)</li> </ul>	1

*Opmerking*

*Alleen als de namen van beide landen juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.*

*De genoemde belangen moeten onderling verschillend zijn.*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

**41 maximumscore 3**

Afbeelding 1 hoort bij periode G (= 1960-1970).  
 Afbeelding 2 hoort bij periode D (= 1930-1940).  
 Afbeelding 3 hoort bij periode E (= 1940-1950).  
 Afbeelding 4 hoort bij periode B (= 1910-1920).  
 Afbeelding 5 hoort bij periode I (= 1980-1990).

indien vijf antwoorden juist	3
indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

**42 maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- optimisme in 1989: het uiteenvallen van het Oostblok/het verdwijnen van het communisme in het Oostblok leidde tot het einde van de Koude Oorlog/de val van de Berlijnse Muur / de gedachte dat er voortaan vrijheid zou zijn 1
- vermindering van het optimisme sinds 2001: de aanslagen in de Verenigde Staten (op 11 september 2001) hebben geleid tot een wereldwijde strijd tegen het terrorisme / angst en onzekerheid / economische crisis 1

**43 maximumscore 1**

afbeelding 1: geen gevolgen  
 afbeelding 2: wel gevolgen

*Opmerking*

*Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.*